KVINDEN OG SAMFUNDET

Udgivet af Dansk Kvindesamfund

Nr. 25. | Koster 50 Øre Kvartalet + Postpenge (København 13, Provinserne 15). | 12. December 1903. | Udgaar hveranden Lørdag. Enkelte Numre 10 Øre. | 19. Aarg.

Julie Laurberg,
Fotograf.
Kongens Nytorv 13.
Indgang ad Porten. Elevator.

Til Julen
anbefales
heluldne Morgenkjoler
i nye og smukke Vinterstoffer fra **18 Kr.**
Svære, bløde **Flananette-Kjoler** fra **8 Kr.**
Vinterskørter fra **4,50.**
Dina Scwhartz,
Østergade 17—19.
(Skraas for Ny Østergade).

Emmy Thulstrup's
Juleudstilling
af
Marcipaner og Konfekter
aabnes 10. December i
tilkendt eneste
Første kvindelige Forretning i denne Branche.
HÆDERS-DIPLOM VED KVINDERNES UDSTILLING 1895
Panoptikon,
Vesterbrog. 3, Mezzaninen, Forhuset.
Telf. 26543.
Etableret 1893.
Juleordrer bedes indsendt inden 15. Decbr.

Den Suhrske Husmoderskole,
Tlf. 8053. Skindergade 31, 2. Tr. Kl. 1—3.
Nyt Kursus begynder til Januar. Samtidig et billigt 3 Mdrs. Aftenkursus. Program tilsendes.

Stort Bomuldsforklæde fra 1,50.
Forklæder.
Hvide uden Smæk fra ..... **0,80.**
— med kul. Baandbelægning fra **1,00.**
— engelske Stuepigeforklæder .. **1,85.**
Sys kun af
vaskeægte danske Bomuldstøjer.
Anna Lindgreen,
Knabostræde 4 (ligeved Nygade).

Kvinden og Samfundet.

Redaktion.
Træffes i Reglen 5-6.
Vesterbrogade 270, 4. S.
Postadr.: Kbhvn. V.
Telefon 18293.

Ekspedition.
Bedst efter Kl. 2.
Nørregade 33.
Telefon 17721.

Annoncer.
Fru O. Børgesen.
Rosengaarden 10, K.
Telefon 17679.

Fra Rigsdagen.

Kommunalloven har nu været til 2. Behandling i Folketinget. De af os bebudede og ønskede Ændringer blev stillet af 15 Medlemmer, hvoriblandt Dansk Kvindesamfunds tidligere Fællesstyrelsesmedlem *Svend Høgsbro*.

Ændringerne gaar ud paa 1) at gift Kvinde, hvis Mand betaler Skat, selv skal regnes for Skatteyder og saaledes ogsaa faar Stemmeret 2) at ogsaa Tyendet faar Stemmeret 3) at Mand og Hustru vel kan sidde i samme Kommuneraad, naar dette har 20 Medlemmer eller derover — altsaa f. Eks. i København — samt flere Smaating.

Alle disse Ændringer vedtoges enstemmigt.

Loven mangler saaledes endnu 3. Behandling i Folketinget, hvorved næppe nogen Ændring gøres, samt Landstingets 3 Behandlinger. Her kunde man jo nok vente en Del Modstand, da Højre altid har været mod Kvindesagen. Men det siges os dog fra indviede Kredse, at Mulighederne er bedre denne Gang end nogensinde før. Vi faar da haabe det bedste.

Allerede.

Saasnart Kvinderne har faaet Valgret, maa naturligvis det første Skridt fra vor Side være at samle os, eller om man vil, dele os i de politiske Partier, i Vælgerforeningerne, for at ruste os og indøve os til Deltagelsen i Valgene. Utvivlsomt har alle tre Partier sine Tilhængere blandt Kvinderne. At danne et nyt politisk Parti, kan Kvinderne selvfølgelig ikke gøre. Derimod kunde de maaske som i Norge danne en upolitisk Valggruppe. Dette er næppe heldigt. Thi Valg er altid Kamp, og Kampen staar altid om Principper, og Principper deler altid i Partier.

Skal imidlertid en saadan upolitisk Fællesoptræden finde Sted, kan det kun ske paa Dansk Kvindesamfunds Initiativ. At skabe en ny Vælgerforening er ikke rigtigt, naar vi besidder en saa gammel og stærk Organisation som „D. K. S.“, der tilmed er Landets eneste virkelige Kvindesags forening.

Hele dette Spørgsmaal har endnu ikke været drøftet, i hvert Fald ikke i nogen større Kreds; men nu er det allerede blevet aktuelt, idet Kbhvns. liberale Vælgerforening's Hovedbestyrelse har foregrebet Begivenhedernes Gang ved at beslutte Optagelsen af Kvinder som dens Medlemmer. (Saaledes som det alt er Tilfældet i Socialdemokratisk Forbund).

Hvilken end Kvindernes Stilling maatte blive, kan vi alle enes om det ønskelige i, at Kvinder sidder i Bestyrelserne for alle tre Vælgerforeninger.

Fra Kbhvns. liberale Vælgerforening har vi modtaget følgende:

Hovedbestyrelsen har besluttet at bringe det aktuelle Spørgsmaal, om at give Kvinder Plads i Hovedbestyrelsen, frem paa en ekstraordinær Generalforsamling. Spørgsmaalet kræver en Lovændring, og der stilles da Forslag om at forøge Antallet af de af Generalforsamlingen valgte Hovedbestyrelsesmedlemmer fra 20 til 24, for at give Plads til 4 nye. Generalforsamlingen afholdes Onsdag den 16. ds. Kl. 7½ Aften i Studenterhusets store Sal.

Fru Elisabeth Hostrup.

Kæmp for alt, hvad du har kært — dø „om det saa gælder“. Det Ord anførte Biskop Rørdam ved Fru Hostrups Baare, som særligt passende paa hende — og det er sandt. Hvor kunde hun kæmpe for sine Børn, sine Venner og de Samfundssager, der havde vundet hendes Hjærte. — Det var ikke saa let at komme ind i det Hjærtekammer, for hun vilde kende til Bunds, hvad hun gav sig hen til — men kom man først derind, saa blev man aldrig lukket ud igen.

„Dansk Kvindesamfund“ var en af de Sager, hun skænkede hele sit Hjærte. „Det var hende, der var i Ordet og hende, der var i Armen“, som Hostrup siger — da han efter 25 Aars Standsning — i Begejstring over Kvindesagen, igen begynder at skrive Skuespil — „Eva“ — som handler om det vigtigste Punkt i hele Kvindesagen — Mødrenes Ret over sine Børn.

Det var den Sag, der endnu rødmede hendes blege Kinder i Harme, da hun laa paa Sygelejet og hørte, at „Forældre“ var blevet til „Fader“ i en Lov, der var for i Folketinget, og det glædede hende inderligt at vi holdt et Protestmøde i den Anledning — tak, tak for hvad I begge har været for den Sag!

I Skuespillet „Eva“ er hun selv skildret saa lyslevende, varmhjærtet, sandhedskærlig — som hun var — jeg vil opfordre alle Kvindesagens Venner til at læse det højt i deres Kreds. Det er hendes egen Mands, Digterens egen Opfattelse af hende, bedre kan ingen skildre hende.

Og dertil hans sidste Vers paa denne Jord:

Jeg har faaet en Ven for Livet,
bedre blev der ingen givet.
Hun har fyldt min Vaar med Blommer,
og bragt Solskin til min Sommer —
var min Fælle, tro i Striden,
er min Trøst i Skumringstiden.
Alting har hun med mig delt,
hun har gjort mit Halvliv heelt.

Ja, saadan skal et Ægteskab være.

Jutta Bojsen Møller.

Kvinden og Samfundet.

Næste Nr. — Julenumret — udgaar antagelig allerede om en Uge. Det vil indeholde en meget interessant Artikel af Kirstine Frederiksen, udarbejdet kort før hendes Død. Den handler om den fremragende kvindelige Opdagelsesrejsende Mary Kingsley. Endvidere bringer Nr. 26 et Brudstykke af et af Mary Kingsleys Skrifter om Fetishdyrkere i Vestafrika.

Dermed slutter 19de Aargang.

Fra Januar vil Bladet udgaa i nyt Format, omtrent i Størrelse med „Gyldendals Bibliotek“. Det bliver derved let at behandle og at indbinde. Samtidig vil Bladet komme ud til en langt større Kreds end nu. Vi anmoder vore Læsere indtrængende om at gavne Bladet paa to Maader: Ved at benytte dets Annoncer og ved at skaffe det flere Abonnenter.

Abonnement kan tegnes baade ved Postvæsenet og ved Henvendelse til Redaktionen.

***Alle Flytninger** bør meldes paa det Posthus, hvorfra man faar Bladet.*

Kvad vi vil.

„Vi har sagt det saa tit, og Du ved det saa godt,
Du er mægtig, Du Kvinde i Nord!“
Ikke sandt, saadan var det, Du talte omtrent,
Du, al Skabningens Herre paa Jord.

Naar Du stod ved et straalende, veldækket Bord,
og et vist Antal Retter var gaa't,
og din Stemning ved Vinenes luende Glød,
til et vist Antal Grader var naa't.

Naar Du akkompagneret af Glassenes Klang
alt som ridderligst tolket' vor Pris?
Ja, hyldet Du har os fra Arild til nu
men kun ej paa den rigtige Vis. — —

Thi det er ikke nok, at i Festsalens Glans
du udbringer begejstret vor Skaal.
Nej, at dele dit Arbejd', dets Kamp og dets Pligt,
dets Ansvar, dets Ret, er vort Maal.

Tro kun ej, at vi mener, at vrangt bliver ret
i Verden blot vi kommer med,
men maaske der dog findes de Punkter, hvor vi
just som Kvinder ved bedre Besked.

Tag imod vores Haand, lad os mure vor Part
af det kommende Fremskridtets Hus;
thi den Hyldest er større end fagreste Ord
i en Feststemnings flygtige Rus.

Helga Sørensen.

Reformarbetet

till förbättrande af kvinnans ställning.

Af *Alexandra Gripenberg.*

I København hos Gad.

Enhver skandinavisk Kvindesagsforkæmper bør have denne Haandbog. Grundig og omfattende og velordnet, som den er, bliver den snart uundværlig for sin Ejermand. Til den kan man med Tryghed ty, naar man vil søge Oplysning om Kvindesagens Historie, dens Personer, dens nuværende Stilling. Og man har i dette Værk et Arsenal af Citater, Argumenter og Fyndord, som man altid vil kunne øse af.

Den nu udkomne III Del afslutter Værket og handler om „Skandinavien og Finland“, medens de tidligere to Dele handlede om alle andre i Betragtning kommende Lande.

Bogen svarer trofast til sin Titel.

Den skildrer omhyggeligt, hvorledes Arbejdet for Kvindernes Ret og Kaar er begrundet, begyndt og fortsat. Der fortælles om alle de Foreninger og Institutioner, som virker for Sagen —